

Kuntaliiton lausunnon keskeiset kohdat (HE 19/2022)

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 11.3.2022

Irmeli Myllymäki, kehittämispäällikkö

Yleisesti

- Esitys yhteistyöstä on johdonmukaisesti laadittu ja Kuntaliitto kannattaa sitä
- Alueellisen yhteistyön rakenteet ovat kannatettavia – pohjaa yhteiselle johtamiselle ja kehittämiselle
- Yhteistyö hallinnon ja toiminnan eri tasoilla on otettava huomioon (päättöksenteko – johtaminen – asiantuntijayhteistyö - asiakkaan palvelut)
- Arjessa vastaan tulevat yhteiset toimintaperiaatteet sekä johtamisen mallit (mm rehtorin asema)

Opiskeluhuollon suunnitelmat (§:t 13 ja 13 a)

- Oppilaitosten opiskeluhoitosuunnitelmat kootaan yhteen opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaksi -> Suunnitelma-asiakirjan laajuus
 - Jotta suunnitelma-asiakirjat ovat informaation määrän ohella myös selkeitä, toimivia ja luettavia, tulee kunnilla ja muilla koulutuksen järjestäjillä olla harkintavaltaa päättää siitä, miten oppilaitoskohtaiset tiedot suunnitelmassa kuvataan. Organisointia ei tule liiaksi sitoa lailla tai määräyksillä.
- Pykälän 13 a mukainen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma ja sen sisällöt ovat Kuntaliiton näkemyksen mukaan hyvin perusteltuja.
- Suunnitelmissa on huomioitava, että opiskeluhoitopalvelujen henkilöstöllä on opiskeluhoitolaissa mainittujen tehtävien lisäksi lakisääteisiä tehtäviä myös perusopetuslain sekä muiden koulutusta koskevien lakien nojalla.

Suunnitelmissa huomioon otettavaa esi- ja perusopetuksen osalta

- Kokonaisuudessa ei ole riittävästi kiinnitetty huomiota oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseen, mikä edellyttää perusopetuslain mukaisesti moniammatillista yhteistyötä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa tehostun ja erityisen tuen tasoilla.
- Peruskoulun oppilaista viidennes (21,3 %) sai tehostettua tai erityistä tukea vuonna 2020.
 - > yli 120 000 oppilaan tuen tarpeen arviointiin, järjestämiseen tai selvittämiseen on varattava lain edellyttämällä tavalla oppilas- ja opiskeluhuollon ammattihenkilöstön resurssia.
- Esitetyssä opiskeluhuollon suunnittelua koskevassa kokonaisuudessa asia on sivuutettu kokonaan, jolloin mm. viranomais- eikä taloudellisia vaikutuksia ole arvioitu riittävällä tavalla.
- Kuntaliitto painottaa, että opetushenkilöstön lisäksi psykologit, kuraattorit ja kouluterveydenhuollon ammattilaiset osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön sekä oppimisen tuen muotojen moniammatilliseen arviointiin, suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tähän tulee varautua suunnittelussa ja resurssoinnissa.

Alueellinen yhteistyöryhmä (§ 14 a)

- Esitys alueellisesta yhteistyöryhmästä on kannatettava
- Opiskeluhuollon alueellinen yhteistyö voidaan toteuttaa erillisen opiskeluhuoltoryhmän sijasta myös muulla tavoin, sillä rakenteita tarvitaan muillakin lasten, nuorten ja perheiden palvelujen yhdyspinnoilla.
- Jos alueelle perustetaan laajempaa kokonaisuutta varten lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä tai vastaava, tulisi opiskeluhuollon yhteistyöryhmän olla mahdollista toimia osana sitä.
- Hyvinvointialueilla tulisi olla myös mahdollisuus jakaa yhteistyöryhmä alueellisesti useampaan ryhmään, jos se työskentelyn ja toimivuuden kannalta on tarkoituksenmukaista.
- Alueilla tulisi olla mahdollisuus toteuttaa lasten ja nuorten palvelujen kokonaisuuteen liittyvä yhteistyön muoto hyväksi katsomallaan tavalla.

Taloudelliset vaikutukset

- Alueellinen yhteistyö on kokonaan uusi tehtävä kunnille ja koulutuksenjärjestäjille, mikä tulee korvata täysimääräisesti.
- Esityksen laskelmat yhteistyöhön kuluvesta ajasta ja siihen tarvittavasta resurssista kunnissa ja hyvinvointialueilla eivät ole riittäviä.
- Uudenlaiseen yhteistyöhön vaaditaan laajempaa paneutumista, kuin osallistuminen kokouksiin muutamia kertoja vuodessa. Myöskään koulutussuunnittelijan palkkauskulut eivät ole oikea vertailukohde kuntien osalta. Yhteistyöryhmän toimintaan tarvitaan vahva panos sivistysjohdolta ja rehtoreilta, mikäli yhdyspintayhteistyön onnistuminen halutaan varmistaa opiskeluhuollossa. Myös hyvinvointialueen puolella yhteistyöhön tulee varata työaika.
- Kuntaliitto katsoo, että alueelliseen yhteistyöhön tarvittava työajan lisäys ja siihen liittyvät taloudelliset vaikutukset kunnille ja koulutuksenjärjestäjille tulee arvioida uudelleen. Kunnille ja koulutuksenjärjestäjille tulee korvata tarvittava lisäresurssi täysimääräisesti.
- Myös järjestelmämuutoksista syntyy arvioitua enemmän kustannuksia, jotka tulee korvata

Kiitos

Irmeli Myllymäki

irmeli.myllymaki@kuntaliitto.fi

[@rmeliMyllymaki](#)

www.kuntaliitto.fi